განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრი
NATIONAL CENTER FOR EDUCATIONAL QUALITY ENHANCEMENT

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის დასკვნა უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ

საქართველოს ისტორიის სადოქტორო პროგრამა

სსიპ - სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

შეფასების თარიღ(ებ)ი
23 .04.19

დასკვნის წარდგენის თარიღი

20.05.2019

თბილისი
2019

ინფორმაცია უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების შესახებ

დაწესებულების სახელწოდება ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმის მითითებით	სსიპ - სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
დაწესებულების საიდენტიფიკაციო კოდი	205224700
დაწესებულების სახე	უნივერსიტეტი

ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ

საგანმანათლებლო პროგრამის დასახელება	საქართველოს ისტორია
განათლების საფეხური	დოქტორანტურა
მისანიჭებელი კვალიფიკაცია კვალიფიკაციის კოდის მითითებით	ისტორიის დოქტორი
სწავლების ენა	ქართული
კრედიტების რაოდენობა	180
პროგრამის სტატუსი (ავტორიზებული/აკრედიტებული/ახალი)	ავტორიზებული, აკრედიტებული (გადაწყვეტილება პროგრამის აკრედიტაციის შესახებ – 2018 წლის 25 აპრილი, №58)

ექსპერტთა ჯგუფის წევრები

თავმჯდომარე (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	მალხაზ თორია, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	ლევან ჯიქია, საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის ქართული უნივერსიტეტი
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	ბექა კვაჭაძე, ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის შემაჯამებელი დასკვნა

- **ზოგადი ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ**

საქართველოს ისტორიის სადოქტორო პროგრამა, სასწავლო და სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტებისგან შედგება. 60 კრედიტი განკუთვნილია საუნივერსიტეტო, საფაკულტეტო და დარგობრივი სავალდებულო და არჩევითი სასწავლო კურსებისთვის. აქედან დარგობრივი სავალდებულო სასწავლო კურსები მოიცავს 30 კრედიტს, დარგობრივი არჩევითი სასწავლო კურსები – 9 კრედიტს, რომლის ფარგლებში შეთავაზებულია 24 კრედიტი (5 სასწავლო კურსი). გათვალისწინებული არჩევითობის პრინციპი. დანარჩენი 21 კრედიტი ნაწილდება პროფესორის ასისტენტობაზე (3 კრედიტი), სემინარზე (6 კრედიტი), სწავლების თანამედროვე მეთოდებსა (6 კრედიტი) და აკადემიურ წერაზე კვლევის მეთოდების კომპონენტებით (6 კრედიტი). სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტისთვის გათვალისწინებული 120 კრედიტი. სწავლება იწყება მე-2 სემესტრიდან და მთავრდება მე-6 სემესტრში სადისერტაციო ნაშრომის საჯარო დაცვით.
პროგრამის სტრუქტურული ელემენტები, ზოგადი თუ მაპროფილერებელი კურსების ბადე და კვლევითი კომპონენტი ლოგიკურ ბმაშია ერთმანეთთან და დოქტორანტისთვის შესაბამისი კვლაფიკაციის და კომპეტენციების მისაღებად ადეკვატურ სასწავლო აკადემიურ პირობებს ქმნის.

- **აკრედიტაციის ვიზიტის მიმოხილვა**

2019 წლის 23 აპრილს შედგა აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის ვიზიტი სსიპ - სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტში საქართველოს ისტორიის სადოქტორო პროგრამის განმახორციელებელ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტში.
ვიზიტის ერთ-ერთი მთავარი ამოცანა იყო, ბოლო აკრედიტაციიდან (2018 წ. 25 აპრილი) დღემდე სადოქტორო პროგრამის პროგრესის მონტორინგი.
გეგმა-გრაფიკის შესაბამისად, 10:00 საათზე დაიწყო სამუშაო შეხვედრა სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტში. სამუშაო განრიგის მიხედვით შეხვედრა/გასაუბრება შედგა უნივერსიტეტის ადმინისტრაციასთან, თვითშეფასების ჯგუფთან, სტუდენტებთან, სკოლის/ფაკულტეტის წარმომადგენლებთან, კურსდამთავრებულებთან, დამსაქმებლებთან. ასევე, ვიზიტის ფარგლებში განხორციელდა მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის (ბიბლიოთეკა, სააუდიტორიო ოთახები, კაბინეტები და ა.შ.) დათვალიერება. სამუშაო შეხვედრა მიმდინარეობდა მშვიდ გარემოში, კონსტრუქციული დიალოგით და მსჯელობით კონკრეტულ საკითხებთან მიმართებში.

- **საგანმანათლებლო პროგრამის სტანდარტებთან შესაბამისობის მოკლე მიმოხილვა**

სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის „საქართველოს ისტორიის" სადოქტორო პროგრამაზე სწავლის უფლება აქვს მაგისტრს ან მასთან გათანაბრებულ პირს, რომელიც წარმატებით ჩააბარებს შიდა საუნივერსიტეტო გამოცდებს უცხო ენაში (B2 დონის გამოცდები ინგლისურში/გერმანულში/ფრანგულში, ან წარმოადგენს შესაბამის სერტიფიკატს დასახელებულ უცხო ენაში) და სპეციალობაში. სადოქტორო პროგრამის მიზნები შეესაბამება სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მისიას, მიზნებსა და სტრატეგიულ გეგმას და ორიენტირებულია კვალიფიციური კადრების მომზადებაზე.

სადოქტორო პროგრამა უზრუნველყოფს სტუდენტისთვის საქართველოს ისტორიაში ღრმა და სისტემური თეორიული ცოდნის და დარგისთვის აუცილებელი უნარ-ჩვევების მიცემას განვითარებას. ზოგადად, პროგრამის სასწავლო და კვლევითი კომპონენტები შესაძლებელს ხდის დასახული მიზნების მიღწევას. შესაბამისად, როგორც წესი, კურდამთავრებულს შეუძლია როგორც დარგისთვის დამახასიათებელი ფართო და მრავალმხრივი საკვლევი პრობლემატიკის ანალიზი, ასევე ახალი საკითხების და თემატიკის იდენტიფიცირება.

- **რეკომენდაციები**

სემინარი 2-ს წინაპირობად განისაზღვროს სემინარი 1

- **რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის**
  - კურსის - *საქართველოს ისტორიის დოკუმენტური წყაროები. უძველესი დროიდან XIX ს. I ნახევრის ჩათვლით* სილაბუსი საჭიროებს გარკვეულ რედაქტირებას. 1. კურსის ფარგლებში დოკუმენტების მიმოხილვა იწყება მე-11 საკუნიდან. შესაბამისად, სასურველია კურსის დასახელება მოვიდეს საკითხებთან შესაბამისობაში და უძველესი დროის ნაცვლად მიეთითოს ის პერიოდი, რომელსაც კურსი რეალურად ფარავს. 2. კურსის ძირითად ლიტერატურდ განსაზღვრულია საქართველოს ისტორიის ნარკვევები, მაშინ როცა დამატებით ლიტერატურაში მითითებულია რიგი მნიშვნელოვანი მონოგრაფიებისა. სწავლების საფეხურიდან გამომდინარე, რომელიც პროგრამის მონაწილის კვლევითი უნარის რეალიზაციაზე არის ორიენტირებული, სწორედ სამეცნიერო რესურსის ეს უკანასკნელი კატეგორია უნდა იყოს ძირითადი სამუშაო მასალა. რაც შეეხება საქართველოს ისტორიის ნარკვევებს და მსგავს შემაჯამებელ გამოცემებს, ისინი სწორედ დამატებით რესურსებად უნდა განიხილებოდეს, რომელიც შეიძლება დოქტორანტ-მკვლევარს გარკვეული, ზოგადი საორიენტაციო მიზნებით გამოადგეს.
  - უმჯობესი იქნებოდა პროგრამის ფარგლებში სტუდენტებისთვის არსებობდეს საუნივერსიტეტო რეგულაციების შესაბამისად გარკვეულ საკითხებზე აპელაციის და გასაჩივრების ფორმალური მექანიზმი.
  - სასურველია ცალკე, არჩევითი კურსის სახით, ისწავლებოდეს სამეცნიერო პროექტების შედგენის წესების და ტექნიკის პრაქტიკული კურსი. მსგავსი ტიპის უნარების განვითარება გაზრდიდა სხვადასხვა საგრანტო კონკურსებში დოქტორანტების წარმატებით მონაწილეობის შანსებს. ეს ყველაფერი კი დამატებით შეუწყობს ხელს მათი სამეცნიერო პოტენციალის რეალიზებას.
  - სასურველია დოქტორნატები უფრო მეტად იყვნენ ჩართული სასწავლო პროცესში. კერძოდ, პროგრამაში შეიძლება უფრო გამოკვეთილი იყოს ამ მიმართულებით (სემინარების წაყვანა და პროფესორის ასისტირების სხვა ფორმები) სტუდენტების დატვირთვის კომპონენტი.
  - სასურველია პროგრამის ფარგლებში დოქტორანტებისთვის განსაზღვრული იყოს შიდა გრანტების და/ან ამა თუ იმ სამეცნიერო საგრანტო პროექტებში ჩართვის შესაძლებლობა.
  - სასურველია ისტორიის სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამის კურსდამთავრებულთათვის მოხდეს დამსაქმებელ ორგანიზაციათა რაოდენობის გაზრდა და დივერსიფიკაცია.
  - უმჯობესია, რომ დასაქმების სფეროს ჩამონათვლიდან ამოღებულ იქნას სკოლა. გამომდინარე იქიდან, რომ საჯარო სკოლებში დასაქმება შესაძლებელია „მასწავლებლის მომზადების 60 კრედიტიანი“ საგანმანათლებლო პროგრამის გავლის შემდეგ, ეს ჩანაწერი პროგრამაში უნდა დაკორექტირდეს.

- სასურველია დამსაქმებლები და პოტენციური დამსაქმებლები გაეცნონ პროგრამას, რათა მათი რჩევები სათანადოდ გაითვალისწინონ პროგრამის ხელმძღვანელებმა
- სასურველია უნივერსიტეტმა უფრო მეტად იზრუნოს აკადემიური პერსონალის ფინანსურ მხარდაჭერაზე, ბიუჯეტში სამეცნიერო კონფერენციებისა და მონოგრაფიების გამოცემის ხარჯების გაზრდაზე.

- **საუკეთესო პრაქტიკის მოკლე მიმოხილვა (არსებობის შემთხვევაში)**

- **განმეორებითი აკრედიტაციისას, მნიშვნელოვანი მიღწევებისა და/ან პროგრესის მოკლე მიმოხილვა (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)**

წინა აკრედიტაციის ექსპერტების რეკომენდაციები (დაკვნის თარიღი: 18/04/2018) ამგვარად გამოიყურება:

- გაიზარდოს პროგრამაში სასწავლო დისციპლინების არჩევითობის ხარისხი.
- საგნის შინაარსიდან გამომდინარე განისაზღვროს საგნის დასახელება სასწავლო დისციპლინისა „სწავლების თანამედროვე მეთოდები“. სილაბუსში წარმოდგენილი კურსის შინაარსი მეტ წილად არ პასუხობს სათაურს. მიგვაჩნია, რომ კურსის სათაურში უნდა მოხდეს შესაბამისი ცვლილება, ან სათაური დარჩეს უცვლელი და კურსის შინაარსში მოხდეს მეტი აქცენტირება სწავლების თანამედროვე მეთოდებზე.
- გადამუშავდეს საგნის „აკადემიური წერა კვლევის მეთოდების კომპონენტებით“ სილაბუსი და მოვიდეს შესაბამისობაში დოქტორანტურის საფეხურთან. დოქტორანტურის საფეხურზე სწავლების პირობებში, კურსის შინაარსში მეტი აქცენტირება უნდა გაკეთდეს თვისობრივი კვლევის მეთოდების დეტალურ შესწავლაზე. ეს უნდა აისახოს სავალდებულო ლიტერატურაში და გაიწეროს კურსის შინაარსში.
- განახლდეს ძირითადი ლიტერატურა საგნის „საქართველოს ისტორიის ძირითადი პრობლემები. XIX – XXI ს. დამდეგი ისტორიოგრაფიულ ჭრილში“ სილაბუსში.
- მისაღებ გამოცდაზე აპლიკანტს უნდა მოეთხოვოს ინგლისურის, გერმანულის ან ფრანგულის არანაკლებ B-2 დონეზე ცოდნა.
- სავალდებულო უნდა გახდეს საქართველოს ისტორიაში მისაღები გამოცდა. სავალდებულო უნდა გახდეს აპლიკანტისთვის სამოტივაციო წერილის წარმოდგენა (სასურველია სამეცნიერო პროექტის ელემენტებით).
- გაერთიანდეს სასწავლო კურსები „საქართველოს ისტორიის ძირითადი პრობლემები. XIII-XVIII საუკუნეები. ისტორიოგრაფიულ ჭრილში“ და „საქართველოს ისტორიის ძირითადი პრობლემები. XIX–XXI ს. დამდეგი ისტორიოგრაფიულ ჭრილში“ და მისი წინაპირობა გახდეს სასწავლო კურსი „საქართველოს ისტორიის ძირითადი პრობლემები უძველესი დროიდან XIII ს. დამდეგის ჩათვლით. ისტორიოგრაფიულ ჭრილში“.
- შეიცვალოს შუალედურ და ფინალურ გამოცდებზე შეფასების ტესტური მეთოდი თხზულების ტიპის გამოცდით. სილაბუსებში საგნის სპეციფიკიდან გამომდინარე დაინერგოს შეფასების განსხვავებული მეთოდები.
- პროგრამაში გაწერილი უნდა იყოს ინდივიდუალური საათების რაოდენობა, ანუ უშუალოდ სტუდენტებსა და პედაგოგებს, აკადემიურ პერსონალსა თუ ნაშრომის ხელმძღვანელებსშორის ინდივიდუალური მუშაობის საათების რაოდენობა, რომელსაც ისედაც ითვალისწინებს მათი სწავლების გრაფიკი

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:

- უნივერსიტეტმა სასურველია იზრუნოს დასაქმების ბაზრის დივერსიფიკაციაზე.

- დაჩქარდეს ელექტრონული ბაზის შექმნა
- მოხდეს სტუდენტების უფრო მეტი ინფორმირება დასაქმების და კარიერული ზრდის თვალსაზრისით.
- სასურველია გააქტიურება უფრო მეტი გაცვლითი პროგრამების ორგანიზებისათვის და უცხოელი ლექტორების მოწვევა და ჩართულობა, რაც გააუმჯობესებს უნივერსიტეტის ინტერნაციონალიზაციის ხარისხს.
- სასურველია ცალკეული პროფესორის მეტი აქტიურობა საზღვარგარეთ ნაშრომების პუბლიკაციებთან მიმართებით.
- სასურველი იქნება თუ უნივერსიტეტი სამომავლოდ ბიუჯეტში გაითვალისწინებს წარჩინებული სტუდენტებისათვის ფინანსურ მხარდაჭერას.

ბოლო აკრედიტაციის (2018 წ. 25 აპრილი) შემდეგ საქართველოს ისტორიის სადოქტორო პროგრამამ მნიშვნელოვანი პროგრესი განიცადა. გათვალისწინებული იქნა აკრედიტაციის ექსპერტების რეკომენდაციები და რჩევები. ცვლილებები შეეხო როგორც სასწავლო, ისე კვლევით კომპონენტებს. კერძოდ:

- პროგრამაში მიღების წინაპირობებში უცხო ენაში მისაღები გამოცდის ჩატარების კუთხით, წინა პროგრამაში შეთავაზებული 4 უცხო ენიდან (ინგლისური, გერმანული, ფრანგული, რუსული) ამოღებულ იქნა რუსული ენა;
- პროგრამაში მიღების წინაპირობებში ასევე გასაუბრება სპეციალობაში შეიცვალა გამოცდით;
- გათვალისწინებულ იქნა აგრეთვე რეკომენდაცია აპლიკანტის მიერ სამოტივაციო წე-რილის წარმოდგენის შესახებ (სასურველია სამეცნიერო პროექტის ელემენტებით);
- სავალდებულო სასწავლო კურსებიდან გადამუშავდა *„სწავლების თანამედროვე მეთოდებისა“* და სასწავლო კურსის *„აკადემიური წერა კვლევის მეთოდების კომპონენტებით“* სილაბუსები და ისინი მაქსიმალურად მიესადაგა დოქტორანტურის დონეს.
- გათვალისწინებულ იქნა ექსპერტთა რეკომენდაცია სწავლების II სემესტრში გაწერილი 2 სასწავლო კურსის (*„საქართველოს ისტორიის ძირითადი პრობლემები. XIII-XVIII საუკუნეები. ისტორიოგრაფიულ ჭრილში“* და *„საქართველოს ისტორიის ძირითადი პრობლემები. XIX-XXI ს. დამდეგი. ისტორიოგრაფიულ ჭრილში“)* ერთ საგნად გაერთიანების შესახებ, რომლის წინაპირობა იქნება I სემესტრში გავლილი საგანი: *„საქართველოს ისტორიის ძირითადი პრობლემები უძველესი დროიდან XIII ს. დამდეგის ჩათვლით. ისტორიოგრაფიულ ჭრილში“.* ამასთან მოხდა ქრონოლოგიური ჩარჩოების კორექტირებაც – I სემესტრის საგნის ზედა ქრონოლოგიური ზღვარი იქნება არა XIII ს. დამდეგი, არამედ XV ს. მიწურული, შესაბამისად II სემესტრში დაგეგმილი სასწავლო კურსის ქვედა ქრონოლოგიური ზღვარმა გადაიწია XVI ს. დამდეგზე. ანუ I სემესტრში დოქტორანტები გაივლიან სასწავლო კურსს: *„საქართველოს ისტორიის ძირითადი პრობლემები უძველესი დროიდან XV საუკუნის ჩათვლით. ისტორიოგრაფიულ ჭრილში“,* II სემესტრში კი სასწავლო კურსს: *„საქართველოს ისტორიის ძირითადი პრობლემები. XVI- XXI საუკუნის დამდეგი. ისტორიოგრაფიულ ჭრილში“.*
- არჩევითი სასწავლო კურსები შეივსო 3 ახალი დისციპლინით:
  1. *„ანტიკური წერილობითი მემკვიდრეობა საქართველოს შესახებ“* (სსუ აფილირებული ასოცირებული პროფესორი კახაბერ ფიფია)
  2. *„ქართველები აღმოსავლეთის ქვეყნების (ოსმალეთი, სპარსეთი) სამხედრო პოლირიკურ ასპარეზზე გვიან შუა საუკუნეებში“* (სსუ აფილირებული

ასოცირებული პროფესორი კახა კვაშილავა – სსუ საქართველოს ისტორიის სადოქტორო პროგრამის კურსდამთავრებული);

3. საქართველო და სამხრეთ კავკასიის მეზობელი სახელმწიფოები XX – XXI სს. დამდეგს. სსუ საერთაშორისო ურთიერთობების აფელირებული პროფესორი ომარ არდაშელია

- კვლევითი კომპონენტიდან ამოღებულ იქნა კოლოქვიუმი და 120 ECTS კრედიტი სრულად დაეთმო სადისერტაციო ნაშრომის მომზადებას და დაცვას.
- ამჟამად ამ პროგრამაზე სხვადასხვა სემესტრებში სწავლობს 22 დოქტორანტი.
- წარმოდგენილ სადოქტორო პროგრამაში, ძირითადად, დასაქმებულია სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტში აფელირებული აკადემიური პერსონალი (CV თან ერთვის). ადამიანური და მატერიალური რესურსებიდან გამომდინარე სადოქტორო პროგრამაზე შესაძლებელია საშუალოდ 5 დოქტორანტის მიღება.

პროგრამის შესაბამისობა აკრედიტაციის სტანდარტებთან

1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა

პროგრამას აქვს ნათლად ჩამოყალიბებული მიზნები და სწავლის შედეგები, რომლებიც ლოგიკურადაა ერთმანეთთან დაკავშირებული. პროგრამის მიზნები შეესაბამება უნივერსიტეტის მისიას, მიზნებსა და სტრატეგიულ გეგმას. პროგრამის გაუმჯობესებისთვის მუდმივად ფასდება პროგრამის სწავლის შედეგები.

1.1 პროგრამის მიზნები
პროგრამის მიზნები ასახავს, თუ რა ცოდნის, უნარებისა და კომპეტენციების მქონე კურსდამთავრებულის მომზადებისკენ არის მიმართული იგი და რა წვლილი შეაქვს დარგისა და საზოგადოების განვითარებაში.
აღწერა და შეფასება სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის „საქართველოს ისტორიის" სადოქტორო პროგრამაზე სწავლის უფლება აქვს მაგისტრს ან მასთან გათანაბრებულ პირს, რომელიც წარმატებით ჩააბარებს შიდა საუნივერსიტეტო გამოცდებს უცხო ენაში (B2 დონის გამოცდები ინგლისურში/გერმანულში/ფრანგულში, ან წარმოადგენს შესაბამის სერტიფიკატს დასახელებულ უცხო ენაში) და სპეციალობაში. პროგრამის ხელმძღვანელებს პროგრამის მიზნებში აღნიშნული აქვთ შემდეგი: „პროგრამა მიზნად ისახავს საქართველოს ისტორიის სფეროში მაღალი კვალიფიკაციის, კონკურენტუნარიანი მკვლევარი-ისტორიკოსების მომზადებას, რომლებიც წარმატებით იმოღვაწებენ, როგორც სხვადასხვა სამეცნიერო-კვლევით დაწესებულებებში, ისე საგანმანათლებლო სივრცეში; ასევე შეძლებენ კრიტიკულად გაანალიზონ, შეაფასონ და დაიცვან დაგროვილი იდეები, პასუხისმგებლობით მოეკიდონ ინფორმაციის ტრანსფორმაციასა და გავრცელებას პუბლიკაციების, სწავლებისა და პრაქტიკაში დანერგვის გზით. ამ ამოცანის შესრულებას ემსახურება პროგრამით გათვალისწინებული თეორიული კურსები და პრაქტიკული კომპონენტი." გვინდა აღვნიშნოთ, რომ პროგრამა მოიცავს ისეთ სასწავლო კურსებს, რომლებიც შესაძლებელს ხდის დასახული მიზნის მიღწევას. რაც შეეხება პროგრამაში აღნიშნულ დასაქმების სფეროებს, მითითებულია სკოლა. გამომდინარე იქიდან, რომ საჯარო სკოლებში დასაქმება შესაძლებელია „მასწავლებლის მომზადების 60 კრედიტიანი" საგანმანათლებლო პროგრამის გავლის შემდეგ, ეს ჩანაწერი პროგრამაში უნდა დაკორექტირდეს. სადოქტორო პროგრამის მიზნები შეესაბამება სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მისიას, მიზნებსა და სტრატეგიულ გეგმას და ორიენტირებულია კვალიფიციური კადრების მომზადებაზე.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები • უნივერსიტეტის მისია • სადოქტორო პროგრამა, სტრუქტურა – იხილეთ დანართებში N01 ფოლდერში • სილაბუსები – იხილეთ დანართებში N 01 ფოლდერში - პროგრამა და სილაბუსები • პროგრამის შედეგების შეფასების ანგარიში (იხილეთ ფოლდერი N 08
რეკომენდაციები: ○ წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის • უმჯობესია, რომ დასაქმების სფეროს ჩამონათვლიდან ამოღებულ იქნას სკოლა. გამომდინარე იქიდან, რომ საჯარო სკოლებში დასაქმება შესაძლებელია

„მასწავლებლის მომზადების 60 კრედიტიანი“ საგანმანათლებლო პროგრამის გავლის შემდეგ, ეს ჩანაწერი პროგრამაში უნდა დაკორექტირდეს.

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

- გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

☐ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**
☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

1.2 პროგრამის სწავლის შედეგები

- პროგრამის სწავლის შედეგები აღწერს იმ ცოდნას, უნარებსა ან/და პასუხისმგებლობასა და ავტონომიურობას, რომლებსაც სტუდენტი იძენს პროგრამის დასრულებისას;
- პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების პროცესი მოიცავს სწავლის შედეგების გასაზომად საჭირო მონაცემთა განსაზღვრას, შეგროვებასა და ანალიზს;
- შეფასების შედეგები გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

სადოქტორო პროგრამა ორიენტირებულია სტუდენტისთვის საქართველოს ისტორიაში ღრმა და სისტემური თეორიული ცოდნის და დარგისთვის აუცილებელი უნარ-ჩვევების მიცემაზე განვითარებაზე. შესაბამისად, როგორც წესი, კურდამთავრებულს შეუძლია როგორც დარგისთვის დამახასიათებლი ფართო და მრავალმხრივი საკვლევი პრობლემატიკის ანალიზი, ასევე ახალი საკითხების და თემატიკის იდენტიფიცირება.

პროგრამას აქვს ექვსი სწავლის შედეგი: ცოდნა და გაცნობიერება, ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება, ზოგადი ტრანსფერული უნარები: დასკვნის უნარი, კომუნიკაციის უნარი, სწავლის უნარი, ღირებულებები. სწავლის შედეგები ლოგიკური, მიღწევადი და გაზომვადია.

პროგრამაში გათვალისწინებულია მექანიზმები სწავლის შედეგების გაუმჯობესების მიზნით: სწავლის შედეგების გაუმჯობესებითვის აუცილებელი ღონისძიებების განხორციელება იწყება ყოველი სასწავლო წლის დასაწყისიდან, კონკრეტულად იმ საგნების ციკლში, რომელსაც მისაღწევ სამიზნე ნიშნულებში პრობლმები გააჩნია; გაუმჯობესების მექანიზმების შემუშავებაზე მუშაობს პროგრამის შეფასების ჯგუფი; შეფასების ჯგუფის მიერ ვლინდება კონკრეტული პრობლემები სამიზნე ნიშნულების მიღწევადობასთან დაკავშირებით; გამოვლენილი პრობლემების მიხედვით, პროგრამის შეფასების ჯგუფი შეიმუშავებს შესაბამის მექანიზმებს.

სადოქტორო პროგრამა მოიცავს 180 ECTS კრედიტს, პირველ სემესტრში გათვალისწინებულია შემდეგი სასწავლო კურსები: „სწავლების თანამედროვე მეთოდები“, „აკადემიური წერა კვლევის მეთოდების კომპონენტებით“, „საქართველოს ისტორიის ძირითადი პრობლემები უძველესი დროიდან XV ს. ჩათვლით. ისტორიოგრაფიულ

ჭრილში“, „საქართველოს ისტორიის დოკუმენტური წყაროები უძველესი დროიდან XIX ს. I ნახევრის ჩათვლით“, „ქართული ეპიგრაფიკული ძეგლები“, მეორე სემესტრში - „პროფესორის ასისტენტობა“, „სემინარი1“, „საქართველოს ისტორიის ძირითადი პრობლემები. XVI-XXI ს. დამდეგი. ისტორიოგრაფიულ ჭრილში“, „თანამედროვე აფხაზეთის ეთნო-კულტურული და პოლიტიკურ-სახელმწიფოებრივი იერსახე უძველესი დროიდან XX ს. მიწურულამდე“, მესამე სემესტრში გათვალისწინებულია „სემინარი2“. მეორე სემესტრში გათვალისწინებულია 9 კრედიტის არჩევითი სასწავლო კურსები.
სადისერტაციო ნაშრომის მომზადება და დაცვა მოიცავს 120 ECTS კრედიტს. სადისერტაციო ნაშრომისა და ხელმძღვანელის დამტკიცება ხდება მეორე სემესტრში. შეიძლება ითქვას, რომ პროგრამაში არსებული სასწავლო კურსები სრულ შესაბამისობაშია პროგრამის სწავლის შედეგებთან.
სტუდენტებისთვის სწავლების მეორე სემესტრში გათვალისწინებულია პროფესორის ასისტენტობა, რომელიც გულისხმობს ერთი ლექციის მომზადებასა და ჩატარებას. ამასთან ცალკეულ შემთხვევებში სასწავლო კურსის განმახორციელებლები დოქტორანტებს იყენებენ სტუდენტთა ნაშრომების გასწორებისას. სტუდენტებმა ექსპერტებთან საუბრისას აღნიშნეს, რომ სასურველია თუ გაიზრდება სასწავლო პროცესში მათი ჩართულობა.
ექსპერტთა ჯგუფი შეხვდა სსიპ „კორნელი კეკელიძის სახელობის ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრის“ წარმომადგენელს. გაირკვა, რომ ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრი დღემდე წარმოადგენს უნივერსიტეტისათვის პოტენციურ დამსაქმებელს. უნივერსიტეტის არცერთი კურსდამთავრებული ჯერ-ჯერობით ხელნაწერთა ეროვნულ ცენტრში არ დასაქმებულა.
პროგრამის ერთი კურსდამთავრებული მუშაობს სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტში და ამჟამად ჩართულია საქართველოს ისტორიის სადოქტორო პროგრამაში. მეორე კურსდამთავრებული მუშაობს გორის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტში, არის ფაკულტეტის დეკანი, მესამე კურსდამთავრებულიც პროფესიით არის დასაქმებული.
ექსპერტები შეხვდნენ მხოლოდ ერთ კურსდამთავრებულს, რომელიც სოხუმის უნივერსიტეტშია დასაქმებული.
როგორც ზემოთად აღინიშნა, საქართველოს ისტორიის სადოქტორო პროგრამის კურსდამთავრებულს აქვს თეორიულთან ერთად პრაქტიკული ცოდნა, რაც მას საშუალებას მისცემს სწორად განსაზღვროს თავისი შესაძლებლობები შრომის ბაზარზე და შეძლოს პროფესიით დასაქმება.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- უნივერსიტეტის მისია / sou.edu.ge/ჩვენს შესახებ/მისია
- სადოქტორო პროგრამა, სტრუქტურა პროგრამა და სილაბუსები– იხილეთ დანართებში N01 ფოლდერში
- პროგრამის შედეგების შეფასების ანგარიში – იხილეთ ფოლდერი N 08

რეკომენდაციები:

წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

- სასურველია დამსაქმებლები და პოტენციური დამსაქმებლები გაეცნონ პროგრამას, რათა მათი რჩევები სათანადოდ გაითვალისწინონ პროგრამის ხელმძღვანელებმა
- სასურველია ისტორიის სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამის კურსდამთავრებულთათვის მოხდეს დამსაქმებელ ორგანიზაციათა რაოდენობის გაზრდა და დივერსიფიკაცია.

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ○
შეფასება o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ☐ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან** ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა	√			

2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები, პროგრამის სტრუქტურა, შინაარსი, სწავლება-სწავლის მეთოდები და სტუდენტთა შეფასება უზრუნველყოფს დასახული მიზნებისა და მოსალოდნელი სწავლის შედეგების მიღწევას.

2.1 პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები
უსდ-ს განსაზღვრული აქვს პირთა პროგრამაზე დაშვების შესაბამისი, გამჭვირვალე, სამართლიანი, საჯარო და ხელმისაწვდომი წინაპირობები და პროცედურები.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი უსდ-ს მიერ განსაზღვრულია საქართველოს ისტორიის სადოქტორო პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები მათ შორის, • მაგისტრის ხარისხი, ან მასთან გათანაბრებული ერთსაფეხურიანი სწავლების დიპლომი ისტორიაში, აგრეთვე ნებისმიერ სხვა მეცნიერებებში; • უცხო ენის B-2 დონეზე ცოდნის დადასტურება – გამოცდის ჩაბარება უცხო ენაში (ინგლისური/გერმანული/ფრანგული), რომელიც ორგანიზებულია სსუ-ს

საგამოცდო ცენტრის მიერ ან B-2 დონის დამადასტურებელი საერთაშორისო სერტიფიკატის წარმოდგენა • საქართველოს ისტორიის პრობლემატიკის ზოგადი ცოდნა (ჩატარდება გამოცდა ფაკულტეტზე შექმნილ დარგობრივ კომისიასთან (საკითხების ნუსხა იხ. /http://sou.edu.ge/); • სამოტივაციო წერილის წარმოდგენა, რომელშიც წარმოჩენილი იქნება დოქტორანტობის კანდიდატის სამეცნიერო ინტერესების სფერო, დასაბუთებული იქნება, თუ რატომ სურს კონკურსანტს აღნიშნულ სადოქტორო პროგრამაზე სწავლის გაგრძელება; • უცხო ქვეყნის მოქალაქეები მიიღებიან კანონმდებლობით დადგენილი წესით; • სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სხვა უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებებიდან სსუ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტზე მობილობის წესით გადმოსული სტუდენტებისათვის საქართველოს ისტორიის სადოქტორო პროგრამაზე სტუდენტთა მობილობა ხორციელდება საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2010 წლის 4 თებერვლის #10/ნ ბრძანების შესაბამისად და უნივერსიტეტის მიერ დადგენილი ნორმატიული აქტების საფუძველზე. გარდა ამისა, აპლიკანტმა სასურველია წარმოადგინოს: სამეცნიერო პროექტი; თანაბარ პირობებში უპირატესობა ენიჭება სხვადასხვა სამეცნიერო (მათ შორის, სტუდენტთა) სამეცნიერო კონფერენციებში მონაწილეობის გამოცდილების მქონე აპლიკანტს.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები • გამოკითხვის შედეგები • პროგრამა და სილაბუსები - ფოლდერი N01 • დოქტორანტურის მინიმალური სტანდარტი - ფოლდერი N 020 • სტუდენტის მიღწევების შეფასების სისტემა ასახული პროგრამაში - ფოლდერი N 01 • სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესი - პდფ ფაილი N029 • აკადემიური საბჭოს დადგენილებები. იხილეთ sou.edu.ge • სადოქტორო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავების, დამტკიცებისა და განვითარების მეთოდოლოგია - ფოლდერი N 07
რეკომენდაციები: წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) ბოლო აკრედიტაციის (2018 წ. 25 აპრილი) შემდეგ გათვალისწინებულ იქნა აგრეთვე რეკომენდაცია აპლიკანტის მიერ სამოტივაციო წერილის წარმოდგენის შესახებ (სასურველია სამეცნიერო პროექტის ელემენტებით); • პროგრამაში მიღების წინაპირობებში უცხო ენაში მისაღები გამოცდის ჩატარების კუთხით, წინა პროგრამაში შეთავაზებული 4 უცხო ენიდან (ინგლისური, გერმანული, ფრანგული, რუსული) ამოღებულ იქნა რუსული ენა; • პროგრამაში მიღების წინაპირობებში ასევე გასაუბრება სპეციალობაში შეიცვალა გამოცდით;

- გათვალისწინებულ იქნა აგრეთვე რეკომენდაცია აპლიკანტის მიერ სამოტივაციო წერილის წარმოდგენის შესახებ (სასურველია სამეცნიერო პროექტის ელემენტებით);

შეფასება

o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

☐ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.2 საგანმანათლებლო პროგრამის სტრუქტურა და შინაარსი

პროგრამა შედგენილია უსდ-ში მოქმედი საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების მეთოდოლოგიის გამოყენებით. პროგრამის შინაარსი ითვალისწინებს პროგრამაზე დაშვების წინაპირობებსა და სწავლის შედეგებს. პროგრამის სტრუქტურა თანმიმდევრული და ლოგიკურია. შინაარსი და სტრუქტურა უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას. მისანიჭებელი კვალიფიკაცია შესაბამისობაშია პროგრამის შინაარსთან და სწავლის შედეგებთან.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

საქართველოს ისტორიის სადოქტორო პროგრამა, სასწავლო და სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტებისგან შედგება. 60 კრედიტი განკუთვნილია საუნივერსიტეტო, საფაკულტეტო და დარგობრივი სავალდებულო და არჩევითი სასწავლო კურსებისთვის. აქედან დარგობრივი სავალდებულო სასწავლო კურსები მოიცავს 30 კრედიტს, დარგობრივი არჩევითი სასწავლო კურსები – 9 კრედიტს, რომლის ფარგლებში შეთავაზებულია 24 კრედიტი (5 სასწავლო კურსი). გათვალისწინებული არჩევითობის პრინციპი. დანარჩენი 21 კრედიტი ნაწილდება პროფესორის ასისტენტობაზე (3 კრედიტი), სემინარზე (6 კრედიტი), სწავლების თანამედროვე მეთოდებსა (6 კრედიტი) და აკადემიურ წერაზე კვლევის მეთოდების კომპონენტებით (6 კრედიტი). სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტისთვის გათვალისწინებული 120 კრედიტი. სწავლება იწყება მე-2 სემესტრიდან და მთავრდება მე-6 სემესტრში სადისერტაციო ნაშრომის საჯარო დაცვით.

პროგრამის სტრუქტურული ელემენტები, ზოგადი თუ მაპროფილერებელი კურსების ბადე და კვლევითი კომპონენტი ლოგიკურ ბმაშია ერთმანეთთან და დოქტორანტისთვის შესაბამისი კვლაფიკაციის და კომპეტენციების მისაღებად ადეკვატურ სასწავლო აკადემიურ პირობებს ქმნის.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- სადოქტორო პროგრამა - ფოლდერი N01
- სასწავლო კურსების სილაბუსები - ფოლდერი N01
- სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესი - ფაილი N 029
- აკადემიური საბჭოს დადგენილებები: იხილეთ უნივერსიტეტის საიტი sou.edu.ge
- სადოქტორო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავების, დამტკიცებისა და განვითარების მეთოდოლოგია - ფოლდერი N07
- დოქტორანტურის მინიმალური სტანდარტი - ფოლდერი N020

რეკომენდაციები:

- სემინარი 2-ს წინაპირობად განისაზღვროს სემინარი 1

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

- გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა
  - ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
  - ☐ **მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**
  - ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
  - ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.3. სასწავლო კურსი

- ➢ ძირითადი სპეციალობის თითოეული სასწავლო კურსის სწავლის შედეგები შეესაბამება პროგრამის სწავლის შედეგებს, ხოლო ყოველი სასწავლო კურსის შინაარსი და კრედიტების რაოდენობა შეესაბამება ამ კურსის სწავლის შედეგებს;
- ➢ სილაბუსში მითითებული სასწავლო მასალა დაფუძნებულია სწავლის სფეროს/დარგის აქტუალურ მიღწევებზე და უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

სწავლების საფეხურისთვის შესაბამისი, ზოგადი კომპეტენციების და პრაქტიკული უნარ-ჩვევების განმავითარებელი კურსები და აქტივობები ფარავს: სწავლების თანამედროვე მეთოდებს, აკადემიური წერას კვლევის მეთოდების კომპონენტებით, პროფესორის ასისტენტობას, ორ სემინარს პროგრამის განხორციელების განმავლობაში.

დარგობრივი სავალდებულო და არჩევითი კურსების ერთობლიობა დოქტორანტს საშუალებას აძლევს შეიძინოს და გაიმყაროს ფუნდამენტური (ემპირიული და თეორიული) ცოდნა საქართველოს ისტორიის ყველა საკვანძო მოვლენაზე, საკითხებზე და პერიოდზე (განსაკუთრებული აქცენტი კეთდება აფხაზეთის ისტორიის შესწავლაზეც) და ამასთან ღრმად გაიაზროს დარგის წინაშე მდგარი ძირითადი პრობლემები და მიმდინარე ტენდენციები.

დარგობრივი სავალდებულო სასწავლო კურსები მიზნად ისახავს, პირველ რიგში, საქართველოს უძველესი ისტორიის, უძველესი დროიდან დღემდე, განმსაზღვრელ, ძირითად პრობლემებზე ღრმა ცოდნის მიცემას და გამყარებას. ასევე პროგრამის მიზნები და შედეგები ითვალისწინებს საქართველოს ისტორიის წყაროების (დოკუმენტური წყაროები, ეპიგრაფიკული ძეგლები და სხვ.) ფართო და მრავალმხრივ შესწავლას და მათი კვლევის პროცესში გამოყენების უნარის განვითარებას.

ასევე, ყურადღება ექცევა საქართველოს და ქართველების ისტორიას რეგიონალურ თუ საერთაშორისო კონტექსტში (მაგალითად, ისტორიული ოსმალეთის და სპარსეთის, 20-21-საუკუნეთა მიჯნაზე კავკასიაში, რუსეთში და გლობალურად მიმდინარე პროცესების ჭრილში).

მთლიანობაში, საქართველოს ისტორიის სადოქტორო პროგრამის სავალდებულო და არჩევითი სასწავლო კურსების სწავლის შედეგები შეესაბამება პროგრამის სწავლის

შედეგებს, ხოლო ყოველი სასწავლო კურსის შინაარსი და კრედიტების რაოდენობა შეესაბამება ამ კურსის სწავლის შედეგებს.

სილაბუსებით განსაზღრული სასწავლო რესურსები (სამეცნიერო ლიტერატურა, რომელიც უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკაშია დაცული, ელექტრონული ბაზები და მასალა) ასახავს საქართველოს ისტორიოგრაფიის თანამედროვე ტენდენციებს და უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას.

კვლევითი აქტივობის კუთხით, სადოქტორო პროგრამაში დეტალურად არის გაწერილი სადისერტაციო ნაშრომის კომპონენტები (დისერტაციის თემა, მიზნები, შედეგები და ა.შ.), მათი შესრულების ინსტრუქციები და შეფასების სისტემა.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- პროგრამა და სილაბუსები - იხილეთ N01 ფოლდერი:
- სტუდენტის მიღწევების შეფასების სისტემა - იხილეთ პროგრამა ფოლდერი N01.
- სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესი - ფაილი N 029
- აკადემიური საბჭოს დადგენილებები - sou.edu.ge
- სადოქტორო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავების, დამტკიცებისა და განვითარების მეთოდოლოგია - ფოლდერი N 07
- დოქტორანტურის მინიმალური სტანდარტი - ფოლდერი N 020

რეკომენდაციები:

წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

- კურსის - *საქართველოს ისტორიის დოკუმენტური წყაროები. უძველესი დროიდან XIX ს. I ნახევრის ჩათვლით* სილაბუსი საჭიროებს გარკვეულ რედაქტირებას. 1. კურსის ფარგლებში დოკუმენტების მიმოხილვა იწყება მე-11 საკუნიდან. შესაბამისად, სასურველია კურსის დასახელება მოვიდეს საკითხებთან შესაბამისობაში და უძველესი დროის ნაცვლად მიეთითოს ის პერიოდი, რომელსაც კურსი რეალურად ფარავს. 2. კურსის ძირითად ლიტერატურდ განსაზღვრულია საქართველოს ისტორიის ნარკვევები, მაშინ როცა დამატებით ლიტერატურაში მითითებულია რიგი მნიშვნელოვანი მონოგრაფიებისა. სწავლების საფეხურიდან გამომდინარე, რომელიც პროგრამის მონაწილის კვლევითი უნარის რეალიზაციაზე არის ორიენტირებული, სწორედ სამეცნიერო რესურსის ეს უკანასკნელი კატეგორია უნდა იყოს ძირითადი სამუშაო მასალა. რაც შეეხება საქართველოს ისტორიის ნარკვევებს და მსგავს შემაჯამებელ გამოცემებს, ისინი სწორედ დამატებით რესურსებად უნდა განიხილებოდეს, რომელიც შეიძლება დოქტორანტ-მკვლევარს გარკვეული, ზოგადი საორიენტაციო მიზნებით, გამოადგეს.

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- სავალდებულო სასწავლო კურსებიდან გადამუშავდა *„სწავლების თანამედროვე მეთოდებისა“* და სასწავლო კურსის *„აკადემიური წერა კვლევის მეთოდების კომპონენტებით“* სილაბუსები და ისინი მაქსიმალურად მიესადაგა დოქტორანტურის დონეს.

- გათვალისწინებულ იქნა ექსპერტთა რეკომენდაცია სწავლების II სემესტრში გაწერილი 2 სასწავლო კურსის (*„საქართველოს ისტორიის ძირითადი პრობლემები. XIII-XVIII საუკუნეები. ისტორიოგრაფიულ ჭრილში“* და *„საქართველოს ისტორიის ძირითადი პრობლემები. XIX-XXI ს. დამდეგი. ისტორიოგრაფიულ ჭრილში“*) ერთ საგნად გაერთიანების შესახებ, რომლის წინაპირობა იქნება I სემესტრში გავლილი საგანი: *„საქართველოს ისტორიის ძირითადი პრობლემები უძველესი დროიდან XIII ს. დამდეგის ჩათვლით. ისტორიოგრაფიულ ჭრილში“*. ამასთან მოხდა ქრონოლოგიური ჩარჩოების კორექტირებაც – I სემესტრის საგნის ზედა ქრონოლოგიური ზღვარი იქნება არა XIII ს. დამდეგი, არამედ XV ს. მიწურული, შესაბამისად II სემესტრში დაგეგმილი სასწავლო კურსის ქვედა ქრონოლოგიური ზღვარმა გადაიწია XVI ს. დამდეგზე. ანუ I სემესტრში დოქტორანტები გაივლიან სასწავლო კურსს: *„საქართველოს ისტორიის ძირითადი პრობლემები უძველესი დროიდან XV საუკუნის ჩათვლით. ისტორიოგრაფიულ ჭრილში“*, II სემესტრში კი სასწავლო კურსს: *„საქართველოს ისტორიის ძირითადი პრობლემები. XVI- XXI საუკუნის დამდეგი. ისტორიოგრაფიულ ჭრილში“*.
- არჩევითი სასწავლო კურსები შეივსო 3 ახალი დისციპლინით:
- *„ანტიკური წერილობითი მემკვიდრეობა საქართველოს შესახებ“* (სსუ აფილირებული ასოცირებული პროფესორი კახაბერ ფიფია)
- *„ქართველები აღმოსავლეთის ქვეყნების (ოსმალეთი, სპარსეთი) სამხედრო პოლირიკურ ასპარეზზე გვიან შუა საუკუნეებში“* (სსუ აფილირებული ასოცირებული პროფესორი კახა კვაშილავა – სსუ საქართველოს ისტორიის სადოქტორო პროგრამის კურსდამთავრებული);
- საქართველო და სამხრეთ კავკასიის მეზობელი სახელმწიფოები XX – XXI სს. დამდეგს. სსუ საერთაშორისო ურთიერთობების აფელირებული პროფესორი ომარ არდაშელია
- კვლევითი კომპონენტიდან ამოღებულ იქნა კოლოქვიუმი და 120 ECTS კრედიტი სრულად დაეთმო სადისერტაციო ნაშრომის მომზადებას და დაცვას.

შეფასება

o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

☐ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**
☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.4 პრაქტიკული, სამეცნიერო/კვლევითი/შემოქმედებითი/საშემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარება

პროგრამა უზრუნველყოფს, სწავლის შედეგების შესაბამისად, სტუდენტთა პრაქტიკული, სამეცნიერო/კვლევითი/შემოქმედებითი/საშემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარებას და/ან მათ კვლევით პროექტებში ჩართვას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

საქართველის ისტორიის სადოქტორო პროგრამა, სწავლების საფეხურის შესაბამისად, მიზნად ისახავს დოქტორანტის მიერ ორიგნალური კვლევის, სადისერტაციო ნაშრომის შესრულებას და მომზადებას. ნაშრომისთვის წაყენებულ უმთავრეს მოთხოვნათა შორის აღსანიშნავია, რომ დისერტაცია უნდა შეიცავდეს მეცნიერულ სიახლეს და წარმოადგენდეს წინგადადგმულ ნაბიჯს შესასწავლი პრობლემის შემდგომ კვლევაში. „დოქტორანტურა დასრულებულად ჩაითვლება, თუ დოქტორანტი აითვისებს სასწავლო გეგმით გათვალისწინებულ ყველა კრედიტს და წარადგენს დასაცავად სადოქტორო დისერტაციას“.

კვლევითი კომპონენტის გარდა, პროგრამით განსაზღვრულია პრაქტიკული და ტრანფერული უნარების განვითარება. დოქტორანტი ამ მიმართულებით მუშაობას იწყებს ზოგადი კომპეტენციების და პრაქტიკული უნარ-ჩვევების განმავითარებელი კურსების ფარგლებში. ამასთან, ისინი მონაწილეობენ სხვადასხვა პროექტებში, კონფერენციებში და სხვა ტიპის აქტივობებში, რომლებიც მათი ცოდნის და უნარ-ჩვევების რეალურ სიტუაციებში გამოყენებას უწყობს ხელს.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- პროგრამა და სილაბუსები - ფოლდერი N01
- პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავების მეთოდოლოგია - ფოლდერი N07
- მემორანდუმები, ხელშეკრულებები - ფოლდერი N010 -
- სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესი - პდფ ფაილი N 029
- აკადემიური საბჭოს დადგენილებები - sou.edu.ge
- სადოქტორო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავების, დამტკიცებისა და განვითარების მეთოდოლოგია - ფოლდერი N07
- დოქტორანტის მინიმალური სტანდარტი - ფოლდერი N 020.
- ინტერვიუს შედეგები

რეკომენდაციები:

წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

- სასურველია ცალკე, არჩევითი კურსის სახით, ისწავლებოდეს სამეცნიერო პროექტების შედგენის წესების და ტექნიკის პრაქტიკული კურსი. მსგავსი ტიპის უნარების განვითარება გაზრდიდა სხვადასხვა საგრანტო კონკურსებში დოქტორანტების წარმატებით მონაწილეობის შანსებს. ეს ყველაფერი კი დამატებით შეუწყობს ხელს მათი სამეცნიერო პოტენციალის რეალიზებას.

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
-

შეფასება

o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

☐ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**
☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.5 სწავლება-სწავლის მეთოდები

პროგრამა ხორციელდება სტუდენტზე ორიენტირებული სწავლება-სწავლის მეთოდების გამოყენებით. სწავლება-სწავლის მეთოდები შეესაბამება სწავლების საფეხურს, კურსის შინაარსს, სწავლის შედეგებს და უზრუნველყოფს მათ მიღწევას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი საქართველოს ისტორიის სადოქტორო პროგრამაში შემავალ სასწავლო კურსებზე ხორციელდება სტუდენტებზე ორიენტირებული სწავლა-სწავლების მეთოდებისა და მიდგომების გამოყენება. კერძოდ, მეთოდები სტანდარტულია და შეესაბამება სწავლების საფეხურს. საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო და სამეცნიერო კომპონენტების განსახორციელებლად გამოიყენება ლექცია, სამუშაო ჯგუფში მუშაობა, პრაქტიკული მუშაობა, სემინარი, კოლოკვიუმი, დამოუკიდებელი მუშაობა, სადისერტაციო ნაშრომზე მუშაობა და სხვ. სწავლის პროცესში, კონკრეტული სასწავლო კურსის სპეციფიკიდან გამომდინარე, გამოიყენება სწავლის შემდეგი მეთოდები, რომელიც მოცემულია სასწავლო კურსის პროგრამებში (სილაბუსებში): დისკუსია/დებატები, თანამშრომლობითი სწავლება, ჯგუფური მუშაობა, პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება, ევრისტიკული მეთოდი, გონებრივი იერიში, დემონსტრირების მეთოდი, ინდუქციური მეთოდი, დედუქციური მეთოდი, ანალიზის მეთოდი, სინთეზის მეთოდი, ვერბალური ანუ ზეპირსიტყვიერი მეთოდი, წერითი მუშაობის მეთოდი, პრეზენტაცია, პრაქტიკული მეთოდები, ახსნა-განმარტებითი მეთოდი, ქმედებაზე ორიენტირებული სწავლება, პროექტის შემუშავება და პრეზენტაცია და სხვ.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები ○ სადოქტორო პროგრამა - ფოლდერი N 01 ○ სასწავლო კურსების სილაბუსები - ფოლდერი N01 ○ სტუდენტის მიღწევების შეფასების სისტემა, პროგრამა და სილაბუსები - ფოლდერი N01 ○ სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესი - პდფ ფაილი N029 ○ აკადემიური საბჭოს დადგენილებები - sou.edu.ge ○ სადოქტორო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავების, დამტკიცებისა და განვითარების მეთოდოლოგია - ფოლდერი N07 ○ დოქტორანტის მინიმალური სტანდარტი - ფოლდერი N 020
რეკომენდაციები: წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ○
შეფასება o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ☐ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან** ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.6. სტუდენტების შეფასება
სტუდენტების შეფასება ხორციელდება დადგენილი პროცედურების მიხედვით, გამჭვირვალეა და კანონმდებლობასთან შესაბამისი.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი აღნიშნულ უსდ-ში განხორციელებულმა ვიზიტმა შესაძლებელი გახადა თვითშეფასების ანგარიშში წარმოდგენილიო ინფორმაციის უშუალოდ ადგილზე შემოწმება, ასევე მისი პრაქტიკული შესაძლებლობების ადგილზე გაცნობა და შეფასება. ამ კუთხით ყველაზე პროდუქტიული აღმოჩნდა უშუალოდ დოქტორანტურის აკადემიური საფეხურის სტუდენტებთან პირადი გასაუბრება. დოქტორანტურის საფეხურის სტუდენტთა შეფასება, უნივერსიტეტის ბაზაზე ხდება, სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესის შესაბამისად და თანხვედრაშია კანონმდებლობასთან. სასწავლო პროგრამის კურსების შეფასების სისტემა გამომდინარეობს უშუალოდ საგნისა და დისციპლინის სპეციფიკიდან. როგორც გასაუბრების დროს ერთხმად აღინიშნა, სტუდენტის ინფორმირებულობა დროულად ხდება, გამოცდის ფორმის (ზეპირი, წერითი), დროის, საკითხებისა და შეფასების კრიტერიუმების შესახებ. აკადემიური პერსონალი მაქსიმალურად ითვალისწინებს სტუდენტის ინტერესებს ჩამოთვლილ საკითხებთან დაკავშირებით და რეაგირებს სტუდენტის თხოვნასა და წინადადებაზე. დაწესებულების მიერ წარმოდგენილი სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამა ითვალისწინებს სტუდენტის პროგრესის პერიოდულ შეფასებას, აკადემიური სფეროს წარმომადგენლებისა და უშუალოდ სამეცნიერო ხელმძღვანელის მიერ. სადისერტაციო ნაშრომის დაცვა ხდება დაწესებულებაში არსებული სადისერტაციო ნაშრომის შეფასებისა და დაცვის საერთო პროცედურების მიხედვით, შეფასება ხორციელდება კომისიის მიერ, რომლის შერჩევა ხდება თემატიკაში არსებული კომპეტენციის მიხედვით.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები • საქართველოს ისტორიის სადოქტორო პროგრამის სილაბუსები • სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესი, ფოლდერი N029 • სადოქტორო ნაშრომის-პროექტის შესრულების, დაცვისა და შეფასების ინსტრუქცია • იხილეთ დოქტორანტურის მინიმალურ სტანდარტში - ფოლდერი N 020 • პროგრამის შემუშავებაში ჩართული დაინტერესებული პირების მონაწილეობის დამადასტურებელი დოკუმენტი; იხილეთ ფოლდერი N 02 • გამოკითხვის შედეგები: იხილეთ ფოლდერი N 021 • სსუ რექტორის ბრძანებები • აკადემიური საბჭოს დადგენილებები; • სტუდენტის მიღწევების შეფასების სისტემა; • დოქტორანტურის მინიმალური სტანდარტი.
რეკომენდაციები:
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის ▪ უმჯობესი იქნებოდა პროგრამის ფარგლებში სტუდენტებისთვის არსებობდეს საუნივერსიტეტო რეგულაციების შესაბამისად გარკვეულ საკითხებზე აპელაციის და გასაჩივრების ფორმალური მექანიზმი.
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
შეფასება o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ☐ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან** ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა	√			

3. სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა

პროგრამა უზრუნველყოფს სტუდენტზე ორიენტირებული გარემოს შექმნას, შესაბამისი სერვისების შეთავაზებით; ხელს უწყობს სტუდენტების მაქსიმალურ ინფორმირებას, ახორციელებს მრავალფეროვან ღონისძიებებს და ხელს უწყობს სტუდენტების ჩართულობას ადგილობრივ და/ან საერთაშორისო პროექტებში.

3.1 სტუდენტთა საკონსულტაციო მომსახურება
სტუდენტი იღებს სასწავლო პროცესის დაგეგმვაზე, აკადემიური მიღწევების გაუმჯობესებაზე, დასაქმებაზე სათანადო კონსულტაციას და კარიერულ განვითარებასთან დაკავშირებით მხარდაჭერას.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი უსდ-ს საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ წარმოდგენილი დოკუმენტაციისა და თვითშეფასების ანგარიშის შესწავლისა და ანალიზის, ასევე ადგილზე განხორციელებული ვიზიტის ფარგლებში, სტუდენტებთან პირადი კონსულტაციის დროს, გამოიკვეთა ძირითადი სურათი ამ მიმართულებით. დაწესებულების აკადემიური და ადმინისტრაციული პერსონალის დოქტურანტურის აკადემიური საფეხურის სტუდენტებთან კომუნიკაციის ხარისხი მაღალია, როგორც კონსულტაციის დროს ერთხმად აღინიშნა. ყველა სტუდენტი დროულადაა ინფორმირებული, დაწესებულების შიგნით და გარეთ მიმდინარე აკადემიური აქტივობებისა და სასწავლო შემეცნებითი ღონისძიებების: (ექსპედიციები, კონფერენციები) შესახებ. დაწესებულება ხელს უწყობს დოქტორანტურის სტუდენტებს ჩაერთონ

ადგილობრივ, თუ საერთაშორისო პროექტებში. ასევე აკადემიური პერსონალი ორიენტირებულია სტუდენტზე და მაქსიმალურად ცდილობს გაითვალისწინოს სტუდენტის ინტერესები სასწავლო პროცესის დაგეგმარების დროს. დოქტორანტი უშუალოდ იღებს მონაწილეობას თავისი სასწავლო პროცესის განრიგისა და სხვა პროცესების შედგენაში. ასევე იჩენს მუდმივ მზაობას აკადემიური კონსულტაციები გაუწიოს სტუდენტს და მოამარაგოს ის სამეცნიერო-ბიბლიოგრაფიული რესურსებით. სასწავლო კურსებში მითითებული სამეცნიერო ლიტერატურა ხელმისაწვდომია ყველა დოქტორანტისთვის, დაწესებულების ბიბლიოთეკა სრულიად აკმაყოფილებს პროგრამით გათვალისწინებულ და სასწავლო კურსების სილაბუსებში წარმოდგენილ სამეცნიერო ლიტერატურულ რესურსებს.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- გასაუბრება სტუდენტებთან და კურსდამთავრებულებთან;
- უნივერსიტეტის ვებგვერდი;

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

- სასურველია პროგრამის ფარგლებში დოქტორანტებისთვის განსაზღვრული იყოს შიდა გრანტების და/ან ამა თუ იმ სამეცნიერო საგრანტო პროექტებში ჩართვის შესაძლებლობა.
- სასურველია დოქტორნატები უფრო მეტად იყვნენ ჩართული სასწავლო პროცესში. კერძოდ, პროგრამაში შეიძლება უფრო გამოკვეთილი იყოს ამ მიმართულებით (სემინარების წაყვანა და პროფესორის ასისტირების სხვა ფორმები) სტუდენტების დატვირთვის კომპონენტი.

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
- ○

შეფასება

ο გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

☐ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**
☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

3.2 მაგისტრანტთა და დოქტორანტთა ხელმძღვანელობა
მაგისტრანტებსა და დოქტორანტებს ჰყავთ კვალიფიციური ხელმძღვანელი.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

უსდ-ს სადოქტორო პროგრამაზე აქტიური სტატუსის მქონე თითოეული დოქტორანტის სამეცნიერო ხელმძღვანელის კონპეტენციის და სტუდენტის ინდივიდუალურ აკადემიურ პროგრესში ჩართულობის ხარისხი მაღალია. დოქტორანტებთან გასაუბრებამ ცხადჰყო, რომ მათ ხელმძღვანელებს გააჩნიათ საკვლევი თემის შესაბამისი სამეცნიერო-კვლევითი გამოცდილება. დაწესებულების ბაზაზე არსებობს ხელმძღვანელის უფლება მოვალეობებისა და ხელმძღვანელობის პროცესის ამსახველი დოკუმენტები. სტუდენტებთან კონსულტაციების დროს აღინიშნა, რომ ხელმძღვანელსა და სტუდენტს შორის კომუნიკაციის პრობლემა პრაქტიკულად არ ყოფილა. ხელმძღვანელისა და დოქტორანტის კონსულტაციების სიხშირე სრულ შესაბამისობაშია პროგრამისა და საკვლევი თემების სპეციფიკასთან. სტუდენტი გრძნობს ხელმძღვანელისგან სრულ მხარდაჭერას, კვლევის, ადგილობრივ და სამეცნიერო წრეებში ინტეგრირების, სამეცნიერო ღონისძიებებში მონაწილეობისა და შედეგების წარდგენის პროცესებში. პროგრამის კურსდამთავრებულებთან კონსულტაციამ და მათი სადისერტაციო ნაშრომების გაცნობამ, ცხადჰყო მათი სამეცნიერო სფეროში მაღალი რეალიზაციის ხარისხი და ნაშრომების მაღალი სამეცნიერო ღირებულება.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- დოქტურანტების სამეცნიერო ხელმძრანელთა პირადი მონაცემები და კვლევები
- სტუდენტებთან პირადი კონსულტაციის შედეგები
- კურსდამთავრებულთა სამეცნიერო მოღვაწეობისა და სადისერტაციო ნაშრომების გაცნობა
- კურსდამთავრებულებთან პირადი გასაუბრება

რეკომენდაციები:

წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- საქართველო ისტორიის სადოქტორო პროგრამის წარმატებულობის საილუსტრაციოდ პროგრამის განმახორციელებლებს არგუმენტად მოყავთ დაცული საკვალიფიკაციო დისერტაციების მაღალი ხარისხი და სამეციერო ღირებულება.

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
-

შეფასება

o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

☐ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა	√			

4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა

ადამიანური, მატერიალური, საინფორმაციო და ფინანსური რესურსები უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრად, სტაბილურ, ეფექტიან და ეფექტურ ფუნქციონირებას და განსაზღვრული მიზნების მიღწევას.

4.1 ადამიანური რესურსი
➢ პროგრამას ახორციელებენ შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე პირები, რომლებსაც აქვთ პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების გამომუშავებისათვის აუცილებელი კომპეტენცია; ➢ პროგრამის განმახორციელებელი აკადემიური/სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის რაოდენობა და დატვირთვა უზრუნველყოფს საგანმანათლებლო პროგრამით განსაზღვრული სასწავლო პროცესის წარმართვას და ასევე, სამეცნიერო-კვლევითი/შემოქმედებითი/ საშემსრულებლო საქმიანობისა და სხვა მათზე დაკისრებული ფუნქციების ჯეროვან შესრულებას. აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალს შორის ბალანსი უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრადობას; ➢ პროგრამის ხელმძღვანელს გააჩნია პროგრამის შემუშავებისათვის აუცილებელი ცოდნა და გამოცდილება და უშუალოდაა ჩართული პროგრამის განხორციელებაში; ➢ პროგრამის სტუდენტები, უსდ-ის მიერ უზრუნველყოფილები არიან სათანადო რაოდენობისა და შესაბამისი კომპეტენციის მქონე ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალით.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი თვითშეფასების ანგარიშის, წარმოდგენილი დოკუმენტაციის (აკადემიური პერსონალის მონაცემები) შესწავლისას და პერსონალთან შეხვედრამ დაადასტურა აკადემიური პერსონალის კომპეტენცია სწავლის შედეგების მისაღწევად. პროგრამაში ჩართული პერსონალის ბიოგრაფიები და წარმოდგენილი შრომები, პუბლიკაციები, კონფერენციებში მონაწილეობა და სხვა აქტივობები ადასტურებს მათ კვალიფიკაციას. პროგრამაში ჩართული პერსონალის კვლევის სფეროებია: საქართველოსა და მსოფლიოს ისტორია სხვადასხვა ქრონოლოგიურ და გეოგრაფიულ ჩარჩოში, საქართველოს ცალკეული რეგიონების, განსაკუთრებით აფხაზეთის, ისტორია. საქართველოსა და მისი ცალკეული რეგიონების ეპიგრაფიკა, ისტორიოგრაფია და სხვ. სტუდენტებთან და კურსდამთავრებულებთან შეხვედრებმა ცხადყო აკადემიური პერსონალის და განსაკუთრებით, პროგრამის ხელმძღვანელების განსაკუთრებული ავტორიტეტი და აქედან გამომდინარე სტუდენტების მოტივაცია ისწავლონ ამ პროგრამაზე. პროგრამას ჰყავს ორი ხელმძღვანელი, ორივე მათგანი მაღალი კვალიფიკაციის სპეციალისტია და ჩართულია პროგრამის განხორციელებაში.

პროგრამაში ჩართულია 10 განმახორციელებელი, რომელთაგან აკადემიურ პერსონალს წარმოადგენს 8, ხოლო 2 მოწვეულია. აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალს შორის ბალანსი უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრადობას. პროგრამაში ჩართული პერსონალი იყენებს თანამედროვე ტექნოლოგიებს სწავლების პროცესში.

„საქართველოს ისტორიის" სადოქტორო პროგრამა ხორციელდება ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტზე, რომელსაც ჰყავს შესაბამისი რაოდენობისა და კვალიფიკაციის მქონე ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალი. უნივერსიტეტის ადმინისტრაციის წარმომადგენლებთან შეხვედრამ და ინტერვიუებმა ცხადყო, რომ უნივერსიტეტი ხელს უწყობს პროგრამის განხორციელებას და ეხმარებიან პროგრამის უშუალო განმახორციელებლებს, რაც უზრუნველყოფს პროგრამის შეუფერხებელ ფუნქციონირებას. განსაკუთრებით აღსანიშნავია ფაკულტეტის ხარისხის სამსახურის მაღალი კომპეტენცია და პროგრამაში ჩართულობა.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- აკადემიური და მოწვეული პერსონალის პირადი საქმეები და შრომის ხელშეკრულებები – ფოლდერი N 03
- ადმინისტრაციული ერთეულების დებულებები – ფაილები N 025, 024, 028,
- ფაკულტეტის დებულება – იხილეთ ფაილი N 025
- უნივერსიტეტის სტრუქტურა – განთავსებულია ვებ-გვერდზე;
- პერსონალის ინდივიდუალური დატვირთვის სქემა იხილეთ ფაილი N 030
- აკადემიური პერსონალის ყოველწლიური სამეცნიერო-კვლევითი ანგარიშები - განთავსებულია უნივერსიტეტის ვებ-გვერდზე - გთხოვთ იხილოთ: https://www.sou.edu.ge/content/3/11/147/70/0

რეკომენდაციები:

წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

☐ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

4.2 აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიული განვითარება

- დაწესებულება რეგულარულად აწარმოებს პროგრამაში ჩართული აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის შეფასებასა და შედეგების ანალიზს;
- უსდ ზრუნავს აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიულ განვითარებაზე, ასევე ხელს უწყობს მათ მიერ სამეცნიერო/კვლევითი საქმიანობის განხორციელებას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

უნივერსიტეტი რეგულარულად აწარმოებს პროგრამაში ჩართული აკადემიური და მოწვეული პერსონალის შეფასებასა და შედეგების ანალიზს, რასაც იყენებს პროგრამის შემდგომი სრულყოფისათვის. პერიოდულად ხდება სტუდენტების ანონიმური გამოკითხვა, რაც გამოყენებულია აკადემიური და მოწვეული პერსონალის შესაფასებლად. უნივერსიტეტი ხელს უწყობს აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის განვითარებას, უნივერსიტეტში წესდებით გათვალისწინებულია აკადემიური პერსონალის (5 წელიწადში ერთხელ) 6 თვიანი სამეცნიერო შვებულება /მივლინება, ხელფასის სრული შენარჩუნებით.

სასურველია უნივერსიტეტმა უფრო მეტად იზრუნოს აკადემიური პერსონალის ფინანსურ მხარდაჭერაზე, სასურველია ბიუჯეტში უფრო მეტად იყოს გათვალისწინებული სამეცნიერო კონფერენციებისა და მონოგრაფიების გამოცემის ხარჯები.

აკადემიური პერსონალი სწავლების პროცესში მუდმივად იყენებს ე.წ. სმარტდაფებსა და კომპიუტერულ კლასს.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- საერთაშორისო კონფერენციების მასალებით – აკადემიური პერსონალის კვლევის მაჩვენებელი – ფოლდერი N 022
- უნივერსიტეტის /ფაკულტეტის/პროგრამის ბიუჯეტი - ფოლდერი N 013
- მივლინებების დოკუმენტაციით – იხ. საერთაშორისო აქტივობა ფოლდერი N 012;
- პროგრამის ინტერნაციონალიზაციის გეგმა - იხილეთ ფოლდერი N 011
- აკადემიური პერსონალის ყოველწლიური ანგარიშებით – იხილეთ ვებ-გვერდზე: https://www.sou.edu.ge/content/3/11/147/70/0
- უნივერსიტეტის ვებ - გვერდით - sou.edu.ge
- სამეცნიერო კრებულებით, რომელიც ხელმისაწვდომია უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკაში, საჯარო ბიბლიოთეკაში და უნივერსიტეტის ელექტრონული ბიბლიოთეკის გვერდზე /https://elibrary.sou.edu.ge/.

რეკომენდაციები:

წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

- სასურველია უნივერსიტეტმა უფრო მეტად იზრუნოს აკადემიური პერსონალის ფინანსურ მხარდაჭერაზე, ბიუჯეტში სამეცნიერო კონფერენციებისა და მონოგრაფიების გამოცემის ხარჯების გაზრდაზე.

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

ο გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

- ☐ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**
- ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

4.3 მატერიალური რესურსი

პროგრამა უზრუნველყოფილია იმ აუცილებელი ინფრასტრუქტურითა და ტექნიკური აღჭურვილობით, რაც საჭიროა საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების მისაღწევად.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

პროგრამის თვითშეფასების ანალიზზე დაყრდნობით, წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შესწავლის შედეგად, ადმინისტრაციის, ფაკულტეტის, სტუდენტებთან და კურსდამთავრებულებთან გასაუბრებამ საფუძველი მოგვცა დავასკვნათ, რომ უნივერსიტეტის ინფრასტრუქტურა, სასწავლო აუდიტორიები, ტექნიკური აღჭურვილობა, კომუნიკაციები და ინტერიერი, ბიბლიოთეკა აკმაყოფილებს პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების მიღწევას. ცალკეული აუდიტორიები აღჭურვილია თანამედროვე ე.წ. სმარტდაფებით. სტუდენტებს აქვთ წვდომა ელექტრონულ რესურსებთან. ბიბლიოთეკას აქვს როგორც წიგნადი, ისე ციფრული ფონდები. სილაბუსებში მითითებული ძირითადი ლიტერატურა ან ბეჭდური ან ელვერსიის სახით განთავსებულია ბიბლიოთეკაში.
უნივერსიტეტს გააჩნია სპეციალურად სტუდენტებისათვის გამოყოფილი ოთახი, რომელიც კეთილმოწყობილია და აღჭურვილია თანამედროვე ტექნიკით.
სტუდენტები ადასტურებენ უნივერსიტეტში ყოველწლიურ ცვლილებას უკეთესობისკენ. შეინიშნება შარშანდელთან შედარებით აშკარა პროგრესი ინფრასტრუქტურის კეთილმოწყობასთან მიმართებაში.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- სასწავლო კორპუსის გეგმა;
- საბიბლიოთეკო ფონდები/ საბიბლიოთეკო ინტერნეტ-რესურსები – ფაილი N 026 ; იხილეთ ელ-ბიბლიოთეკის საიტი: https://elibrary.sou.edu.ge/.
- ვიზუალური დათვალიერება;
- სამეცნიერო ბაზებთან დადებული ხელშეკრულებები – იხილეთ ფოლდერი N 010;
- მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა

რეკომენდაციები:

წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

☐ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**
☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

4.4 პროგრამის/ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტი და პროგრამის ფინანსური მდგრადობა

პროგრამის/ ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტით გათვალისწინებული ფინანსური რესურსების გამოყოფა ეკონომიკურად მიღწევადია და შეესაბამება პროგრამის საჭიროებებს.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

ფაკულტეტის ბიუჯეტი უზრუნველყოფს პროგრამის განხორციელებაში ჩართული აკადემიური და მოწვეული პერსონალის შრომის ანაზღაურებას. პროგრამის ბიუჯეტში ასევე გათვალისწინებულია: სესიები, კონფერენციები, სემინარები და სხვა სამუშაო შეხვედრების ორგანიზება; კვლევები; მივლინებები ქვეყნის შიგნით და გარეთ; სამეცნიერო შრომებისა და გრიფირებული სახელმძღვანელოების გამოცემა; სასწავლო-მეთოდური ლიტერატურის შეძენა; ამჟამად საქართველოს ისტორიის სადოქტორო პროგრამას ჰყავს 21 აქტიური სტატუსის მქონე სტუდენტი, რაც უზრუნველყოფს ფინანსურად მის მდგრადობას.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- სსუ ბიუჯეტი;
- პროგრამის ბიუჯეტი - იხილეთ ფოლდერი N 13

რეკომენდაციები:

წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

☐ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან** ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა	√			

5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები

სწავლების ხარისხის განვითარების მიზნით პროგრამა იყენებს შიდა და გარე ხარისხის სამსახურებს, პერიოდულ მონიტორინგსა და შეფასებას უწევს პროგრამას. აგროვებს და აანალიზებს რელევანტურ ინფორმაციას შესაბამისი გადაწყვეტილების მისაღებად და განსავითარებლად.

5.1 შიდა ხარისხის შეფასება
პროგრამაში ჩართული პერსონალი თანამშრომლობს შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურთან პროგრამის ხარისხის შეფასების პროცესის დაგეგმვის, შეფასების ინსტრუმენტების შემუშავებისა და შეფასების განხორციელების პროცესში და იყენებს ხარისხის შეფასების შედეგებს პროგრამის გასაუმჯობესებლად.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელების შიდა საუნივერსიტეტო შეფასებას უზრუნველყოფს დაწესებულების და ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური. საორიენტაციოდ აღებულია ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმების და პროცედურების შემდეგი პრინციპები: „დაგეგმე – განახორციელე – შეამოწმე – განავითარე“. უსდ-ს ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურთან ერთად იყენებს შიდა შეფასების შემდეგ მექანიზმებს. კერძოდ, ირჩევა საგანმანათლებლო პროგრამების შიდა შემფასებელი, ხოლო საჭიროების შემთხვევაში შემფასებელი აკადემიური პერსონალის შემადგენლობიდან. პროგრამის შეფასებისას კონფედენციალობა დაცულია. ზოგადად, ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური შეიმუშავებს: ა) საგანმანათლებლო პროგრამის შეფასების ფორმას სამაგისტრო პროგრამებისთვის. შეიმუშავებს პროგრამის სრულყოფის, მოდიფიცირებისა და განახლების თაობაზე რეკომენდაციებს. ბ) სილაბუსის შეფასების ფორმას და უზრუნველყოფს შიდა შემფასებლის მიერ მის შევსებასა და დასკვნის წარმოდგენას; გ) პროგრამაში ჩართული პერსონალის შეფასების ფორმებს; დ) სტუდენტის შეფასების ფორმებს; ე)კურსდამთავრებულის შეფასების ფორმებს.

სასწავლო წლის დასაწყისში საჭიროების შემთხვევაში, პროგრამების შეფასების შედეგების ანალიზის საფუძველზე ფაკულტეტის საბჭოსთან შეთანხმებით მზადდება საგანმანათლებლო პროგრამების მოდიფიცირების შესახებ წინადადებები და შესაბამისი რეკომენდაციები. მიღებული პრაქტიკაა სასწავლო პროცესზე დაკვირვება peer-review პროცედურების საშუალებით; ასევე, ლექციების გაუმჯობესებისა და უკუკავშირის მიღების მიზნით რეკომედნირებულია ყოველი კურსის ბოლოს ლექტორების მიერ სტუდენტებს მცირე გამოკითხვა ჩატარება. თვითშეფასების დოკუმენტის მიხედვით, გადახედვას ექცემდებარება სილაბუსების შინაარსობრივი მხარე, ლიტერატურა, სწავლა/სწავლების მეთოდები. ცალკე ფასდება პერსონალის სამეცნიერო-კვლევითი კომპეტენცია. სასწავლო წლის ბოლოს ხორციელდება ყოველწლიური სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის ანგარიშების მომზადება, სპეციალურ ფორმების საფუძველზე. სტუდენტთა შეფასება უმთავრეს ინდიკატორს წარმოადგენს სტუდენტთა აკადემიური მოსწრება; ცალკე არის გათვალისწინებული კურსდამთავრებულის და დამსაქმებლის შეფასება მათი საგანმანათლებლო პროგრამის სრულყოფასა და განვითარებაში ჩართულობის მიზნით. ამ შემთხვევაში გამოიყენება გამოკითხვის მეთოდი; გამოკითხვები ტარდება იმ ორგანიზაციებთან და პრაქტიკის ობიექტებთან, რომლებთანაც უნივერსიტეტს გაფორმებული აქვს ხელშეკრულებები (მემორანდუმები).
მტკიცებულებები/ინდიკატორები • გამოკითხვის შედეგები • ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმები – ფოლდერი N016; • კურიკულუმის განვითარების კომისიის ოქმები – ფოლდერი N02; • სტუდენტთა, აკადემიური პერსონალის, დამსაქმებლების; კურსდამთავრებულების გამოკითხვის შედეგები – სტუდენტთა და აკადემიური პერსონალის გამოკითხვა - ფოლდერი N 021; • დამსაქმებლების, კურსდამთავრებულების გამოკითხვა - ფოლდერი N017 • საგანმანათლებლო პროგრამა – იხილეთ ფოლდერი N01.
რეკომენდაციები: წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
შეფასება ○ გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ☐ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

5.2 გარე ხარისხის შეფასება

პროგრამა რეგულარულად იყენებს გარე ხარისხის შეფასების შედეგებს.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

უსდ ისტორიის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის განხოციელებისას იყენებს გარე ხარისხის შეფასების მექანიზმებს და შედეგებს. კერძოდ, 1. მოქმედი პროგრამების, პროგრამის რეაკრედიტაციის და ახალი პროგრამის დამატების შემთხვევაში უნივერსიტეტი ცენტრის მიერ დადგენილ ვადებში სსიპ - განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნულ ცენტრში წარადგენს უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაციის თვითშეფასების ანგარიშს; 2. პროგრამის აკრედიტაციის მიზნით შეარჩევს საგანმანათლებლო პროგრამების გარე ექსპერტს (შემფასებელს) საქართველოს სხვა უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებიდან.
გარე ხარისხის შეფასების შედეგების, მათ საფუძველზე განსაზღვრული რეკომენდაციების და რჩევების გათვალისწინების ილუსტრაციად შეიძლება მივიჩნიოთ ის ფაქტი, რომ ბოლო აკრედიტაციის (2018 წ. 25 აპრილი) შემდეგ საქართველოს ისტორიის სადოქტორო პროგრამამ მნიშვნელოვანი პროგრესი განიცადა. რიგი ცვლილებებისა შეეხო როგორც სასწავლო, ისე კვლევით კომპონენტებს. კერძოდ, დაკონკრეტდა პროგრამაში მიღების წინაპირობები (უცხო ენაში მისაღები გამოცდის ჩატარება, სამოტივაციო წერილის მოთხოვნა); გადამუშავდა სავალდებულო სასწავლო კურსები; პროგრამას დაემატა ახალი დისციპლინები და ა.შ.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- გამოკითხვის შედეგები
- გარე შეფასების შედეგები და მათი რეკომენდაციების შედეგად განხორციელებული ცვლილებები - ფოლდერი N09
- ბაზრის კვლევის მონაცემები – ფოლდერი N 017 და ანალიზი N 09.
- გარე ექსპერტის შეფასების შედეგები (არსებობის შემთხვევაში) – ფოლდერი N 017, პდფ ფაილი N 07
- სადოქტორო პროგრამის აკრედიტაციის ექსპერტთა ბოლო დასკვნა.
- საგანმანათლებლო პროგრამა ფოლდერი N 01;

რეკომენდაციები:

წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

- მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ☐ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან** ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

5.3. პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება
პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება ხორციელდება აკადემიური, სამეცნიერო, მოწვეული ადმინისტრაციული, დამხმარე პერსონალის, სტუდენტების, კურსდამთავრებულების, დამსაქმებლების და სხვა დაინტერესებული მხარეების ჩართულობით ინფორმაციის სისტემური შეგროვების, დამუშავებისა და ანალიზის მეშვეობით. შეფასების შედეგები გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება ხორციელდება აკადემიური, სამეცნიერო, მოწვეული ადმინისტრაციული, დამხმარე პერსონალის, სტუდენტების, კურსდამთავრებულების, დამსაქმებლების და სხვა დაინტერესებული მხარეების ჩართულობით ინფორმაციის სისტემური შეგროვების, დამუშავებისა და ანალიზის მეშვეობით. განხორციელებული ცვლილებების შესახებ თვითშეფასების ანგარიში ეგზავნება სსიპ განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნულ ცენტრს. სასწავლო პროცესის უმთავრეს შედეგს და შესაბამისად, მის ყველაზე უფრო ფართოდ აღიარებულ ინდიკატორს სტუდენტების აკადემიური მოსწრება წარმოადგენს. ცხადია, აკადემიური მოსწრების ანალიზის გარდა, სასწავლო პროცესის შეფასებისას მნიშვნელოვანია პროცესში მონაწილე ყველა მხარის – აკადემიური პერსონალის, ადმინისტრაციისა და სტუდენტების, რიგ შემთხვევებში დამსაქმებლების და კურსდამთავრებულების – გამოკითხვა.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები • გამოკითხვის შედეგები • კურიკულუმის განვითარების კომისიის ოქმები – ფოლდერი N 02 • სტუდენტთა, აკადემიური პერსონალის, დამსაქმებლების, კურსდამთავრებულების გამოკითხვის შედეგები – სტუდენტთა და აკადემიური პერსონალის - ფოლდერი N021 ; დამსაქმებლებისა და კურსდამტავრებულების ასევე გარე ექსპერტიზის - ფოლდერი N 017. • პროგრამა – ფოლდერი N01 • პროგრამის მონიტორინგი და რეკომენდაციების შედეგად განხორციელებეული ცვლილებები – იხილეთ ფოლდერი N 016, ფოლდერი N 09.
რეკომენდაციები: წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის არასავალდებულო ხასიათის რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): ○ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) ○ მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი, რომელიც პროგრამაში განხორციელდა წინა აკრედიტაციის შემდეგ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება ㅇ გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ☐ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან** ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები	√			

თანდართული დოკუმენტაცია (არსებობის შემთხვევაში)

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების სახელწოდება:

უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის დასახელება:

დასკვნის გვერდების რაოდენობა:

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტები	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა	√			
2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა	√			
3. სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა	√			
4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა	√			
5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები	√			

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის თავმჯდომარის

სახელი, გვარი, ხელმოწერა მალხაზ თორია

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის წევრ(ებ)ის

სახელი, გვარი, ხელმოწერა ლევან ჯიქია

სახელი, გვარი, ხელმოწერა ბექა კვაჭაძე